

Tájékoztató
a Sajószentpéteri Gyógyító-Megelőző Intézmény 2022. évi szakmai munkájáról szóló
beszámolóról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Sajószentpéteri Gyógyító-Megelőző Intézmény szakmai munkájáról szóló beszámolót a korábbi években a képviselő-testület fogadta el.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztálya 2022. április 14-én kelt – Borsod-Abaúj-Zemplén megye jegyzői részére kiadott – szakmai segítségnyújtás tárgyú levele a helyi önkormányzati költségvetési szervek szakmai beszámolójának elfogadásával kapcsolatban a következőket tartalmazza:

„Az Áht. 9. § i) pontja rögzíti a beszámolóra való kötelezést, mint irányítási hatáskört (eszközt). Az Áht. 9/A. § (1) bekezdése, valamint az Ávr. 6. §-a és 1. melléklete szerint e hatáskört a polgármester gyakorolja. Az Áht. 9/A. § (1) bekezdése szerint azonban törvényben vagy kormányrendeletben az Áht. 9. §-ában rögzített hatáskörök irányítási rendjétől el lehet térni. Erre példa az Möt. 81. § (3) bekezdés f) pontja, mely úgy rendelkezik, hogy a jegyző évente beszámol a képviselő-testületnek a hivatal tevékenységéről.

Mindezek alapján, ha más jogszabály eltérő jogi szabályozást nem tartalmaz, akkor a polgármester fogadja el a helyi önkormányzati költségvetési szerv szakmai tevékenységéről szóló beszámolót. Eltérő jogi szabályozás esetében e szabályok alkalmazása az irányadó.”

Mivel a Sajószentpéteri Gyógyító-Megelőző Intézmény szakmai munkájáról szóló beszámolójának elfogadásáról az ágazati jogszabályok eltérő szabályozást nem tartalmaznak, a beszámolót a polgármester fogadja el.

Tekintettel arra, hogy a Sajószentpéteri Gyógyító-Megelőző Intézmény fenntartója a Sajószentpéter Városi Önkormányzat, és az általa ellátott feladatok megismerése a képviselők számára is fontos információkat nyújt, ezért szükségesnek tartom, hogy az intézmény 2022. évi tevékenységéről szóló beszámolóról a képviselő-testület tagjai is tájékoztatást kapjanak.

Sajószentpéter, 2023. május 18.

Készítette: Szilasiné Péter Ágnes

mb. intézményvezető

A SAJÓSZENTPÉTERI GYÓGYÍTÓ-MEGELŐZŐ INTÉZMÉNY

2022. ÉVI

SZAKMAI BESZÁMOLÓJA

Tisztelt Polgármester Úr!

2022-ben elkezdődött az egészségügyi ellátórendszer átalakítása. Ez érinti az alapellátást (háziorvosi ügyeletek, védőnői szolgálatok), a járóbeteg szakellátást, valamint a fekvőbeteg ellátást is.

A Kormány céljainak megvalósulása érdekében 2022. december 21-én megjelent az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIII. törvény (a továbbiakban: ModTv.). A ModTv. olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek az egészségügyi ellátórendszer megújításához szükségesek. A törvényi rendelkezések érintik az egészségügyi ellátórendszer szinte valamennyi szegmensét.

Az egyes változtatások főbb elemei a következők:

- egészségügyi alapellátás terén a praxiskörzetek meghatározása során állami szerepvállalás biztosítása,
- védőnői rendszer állami szervezése,
- az ügyeleti rendszerben az állami mentőszolgálat szerepének bővítése,
- az alapellátásban jogszabályban előírt feltételeknek megfelelő szoftver használata,
- a járóbeteg-ellátásban az állami szerepvállalás növeléséhez szükséges intézkedések biztosítása,
- a fekvőbeteg-ellátásban a segítő személyre vonatkozó szabályok bevezetése,
- az egészségügyi dolgozók minősítésére vonatkozó szabályainak kibővítése,
- egészségügyben történő közreműködési jogviszonyok felszámolása,
- a szakápolási rendszer átalakítása.

Az Állam látható célja a teljes egészségügyi ellátórendszer centralizációja, egy megyei/régiós struktúra kialakítása. A teljes egészségügyi ellátórendszer (alapellátás, szakrendelők, kisebb városi kórházak, védőnők, egészségfejlesztési irodák, járási egészségközpontok) megyei kórházak alá vonása akár logikus is lehetne: könnyebben irányítható és a kapacitások, erőforrások könnyebben szervezhetők át egy hatékonyabb struktúrába, akár az egységesebb működtetést is szolgálhatná a járóbeteg-szakrendelők megyei fekvőbeteg-ellátáshoz való kapcsolása.

A veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény szerinti utolsó módosítás értelmében a járvány miatti veszélyhelyzetet 2022. május 31-ig hosszabbította meg a Kormány és az Országgyűlés.

Ezzel egyidejűleg az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra tekintettel Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

Az egészségügyet az elmúlt egy évben számos kihívás érte:

- A humán erőforrás hiánya változatlanul fennáll, ezt a járvány ismételt hullámai tovább rontották. A szolgálati jogviszony kialakítása és az orvos- és nővérkérek jelentős emelése valamelyest kompenzálta a helyzetet, és reménykeltő a jövőt illetően (életpálya kialakulás).
- A változatlan fajlagos intézményi finanszírozás mellett a növekvő infláció és a hosszú távon előre nem látható módon növekvő energiaköltségek fenyegetik a rendelőintézetek működőképességét.
- A hálapénz kivezetése örvendetes, módosította a betegutakat, de csökkentette az ellátó személyzet motiváltságát.

Az elmúlt év bázisfinanszírozása mentőövként szolgált az egészségügyi intézményeknek, azonban még inkább felvetette a teljesítményre való ösztönzés, a költséghatékonyság javításának kérdését, illetve a nem fedezett költségek ellentételezését.

A Sajószentpéteri Gyógyító- Megelőző Intézményben (a továbbiakban: GYÓMI) 2022-ben is folytatódott a COVID elleni védekezés, a háziorvosi körzetekben a lakosság számára a védőoltások beadásának megszervezése, majd a védőoltások háziorvosi praxisban történő beadása. Emellett a napi szintű betegellátás is folyamatos volt. A háziorvosok napi munkájuk

mellett rendszeresen teszteltek, a kiszűrt betegeket jelentették, egészségügyi ellátásukat megszervezték.

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény (a továbbiakban: Eszjtv.) alapjaiban változtatta meg az intézmény járóbeteg szakellátását. Az Eszjtv-ben foglaltak alapján a jogalkotó elsődleges célja az, hogy az állami vagy önkormányzati fenntartású egészségügyi szolgáltatónál csak egészségügyi szolgálati jogviszony keretében végezzenek egészségügyi tevékenységet és az egészségügyi szolgáltató működőképességének, illetve az egészségügyi szolgáltatások üzemeltetésének biztosítására irányuló tevékenységet. Az Eszjtv. végrehajtásáról szóló 528/2020. (XI. 28.) Korm. rendelet 23. § (3) bekezdése alapján az országos kórház-főigazgató ellátási érdekből engedélyezheti az Eszjtv. hatálya alá tartozó egészségügyi szolgáltató számára személyes közreműködő igénybevételét.

A GYÓMI-ban – tekintettel arra, hogy alacsony szakorvosi óraszámok vannak – az orvosok nem vállalták korábban a Kjt., illetve az Eszjtv. szerinti foglalkoztatást.

2021-ben a GYÓMI-ban személyes közreműködőként dolgozó szakorvosok szerződésai 2021. június 30. napjáig voltak hatályosak, melyek meghosszabbítását többen nem vállalták egyrészt korukra tekintettel, másrészt azért, mert a jogszabály által meghatározott heti óra maximumot túllépték volna.

A hiányzó szakorvosok pótlása az új szabályok miatt lehetetlennek bizonyult, 2022-ben két szakorvossal tudtunk szerződést kötni személyes közreműködői tevékenység végzésére.

A város lakosságának egészségi állapotát meghatározó demográfiai jellemzők

A munkaképes korú lakosság új munkahelyet távolabbi régiókban, esetleg külföldön keresett. Az elvándorlás miatt a városban a fiatalok aránya csökken, az időskorúak száma növekszik. Kiemelkedően magas a halmozottan hátrányos helyzetű – ezen belül a roma lakosság – aránya és koncentrált jelenlétük miatt egy-egy térségben a társadalmi problémák hatványozottan jelentkeznek.

Lakosainak száma 2022. január 1. napján 12 011 fő.

A Rendelőintézet ellátási területe

A GYÓMI ellátási kötelezettsége Sajószentpéter város, Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva és Varbó területére terjed ki.

Az ellátandó lakosságszám: 17 066 fő.

A GYÓMI az alapellátás feladataiból a védőnői hálózat (Sajószentpéter és Alacska), az iskola-egészségügyi szolgálatok, valamint az I.-es, VI-os háziorvosi körzet működtetését biztosítja.

2020. november 1. napjától alapellátási ügyeletet (Sajószentpéter, Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva és Varbó) feladat-ellátási szerződés keretében az Emergency Service Kft. biztosította 2023. 03.31-ig.

Az egészségügyi alapellátásról szóló törvényben foglaltak szerint 2023. 01.01. napjától az állami mentőszolgálat gondoskodik az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról. Ennek megfelelően fokozatosan megkezdődött az új, egységes ügyeleti rendszer bevezetése Magyarországon, így 2023. április 1-től Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében is.

2023. 04.01. napjától az alapellátási ügyeletet délután négy és reggel nyolc óra között az OMSZ biztosítja Kazincbarcikán. Az új felállásban egy új hívószámmal, egységes kikérdezési protokoll alapján működik a rendszer. A diszpécser tudni fogja, hogy mi a legmegfelelőbb ellátás, hogy kell-e vagy milyen autót kell küldeni, szükség van-e azonnali orvosi ellátásra és milyen progresszivitási szinten. Mindez jelentősen észszerűsíti a prehospitális sürgősségi ellátást, hogy a beteg valóban a panaszainak leginkább megfelelő szintű szolgáltatást kapjon a kórházon kívüli ellátás során.

Sajószentpéter, Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva és Varbó lakosai számára 2022-ben az alábbi szakellátásokat biztosította az intézmény:

- Nőgyógyászat,
- Szemészet,
- Fizikoterápia és Gyógytorna

2022-ben a személyi feltételek hiánya miatt az alábbi szakrendelések továbbra is szüneteltek: Belgyógyászat, Ideggyógyászat, Reumatológia, Urológia, Fül-orr-gégészet és UH szakrendelés. A szülészet-nőgyógyászat szakrendelés heti 30 órájából 20 óra szünetelt 2022-ben.

2023-ban a szülészet-nőgyógyászat szakrendelés szünetelő 20 órájából sikerült 4 órát beindítani, továbbá a nyár folyamán újra működhet a reumatológia, az Ultrahang diagnosztikai (a továbbiakban: UH) valamint belgyógyászat szakrendelés is.

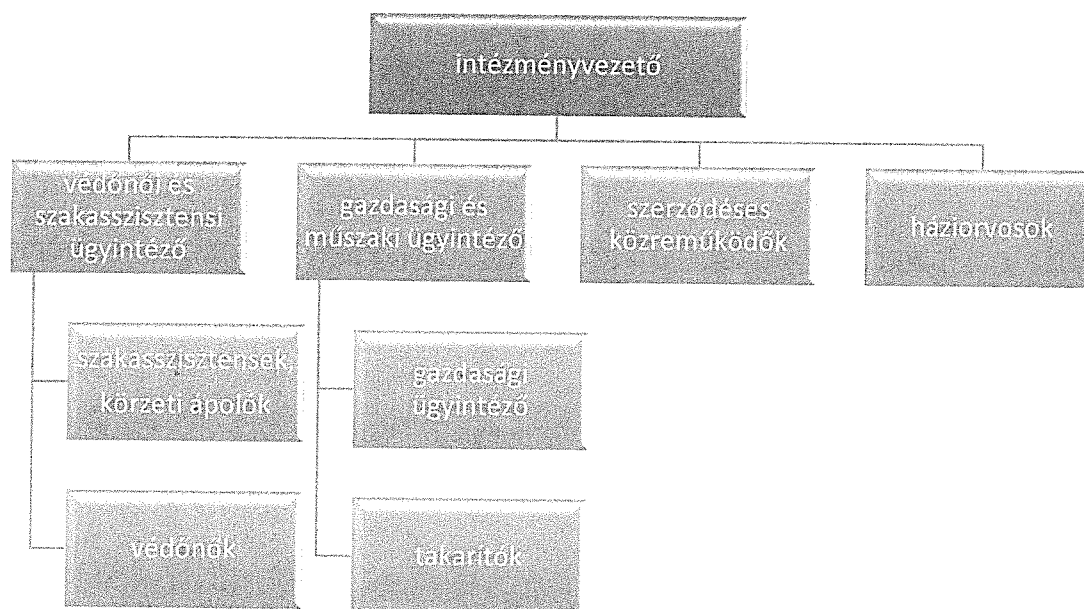
Szervezeti felépítése

A GYÓMI önállóan működő költségvetési szerv:

- elsősorban szakmai célú költségvetési keretekkel rendelkezik, amely felett a kötelezettségvállalásra, szakmai teljesítés igazolására, utalványozásra a költségvetési szerv vezetője (vagy az általa írásban kijelölt személy) jogosult (ezek ellenjegyzésére a kijelölt költségvetési szerv gazdasági vezetője vagy az általa írásban kijelölt személy jogosult),
- pénzügyi-gazdasági feladatainak ellátását a Városgondnokság végzi.

2023. március 1. napjától az intézmény vezetésével Szilasiné Péter Ágneszt bízták meg, mivel a korábbi intézményvezetőnek összeférhetetlenség miatt le kellett mondania vezetői tisztségéről.

Az intézmény szervezete – figyelembe véve az egészségügyi szolgáltatások végzéséhez szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X. 20.) ESZCSM Rendeletet (a továbbiakban: Rendelet) is – 2022-ben az alábbi Organogram szerint épült fel.

Az alaptevékenységhez tartozó szakfeladatok személyi minimumfeltételeit a Rendelet határozza meg, a Rendeletben meghatározottaknál kevesebb nem lehet.

A statisztikai állományi létszám 19,2 fő. Szerződéssel dolgozó orvosok: 2 fő szakrendeléseken (az alacsony heti szakorvosi óraszám miatt közreműködői szerződés keretében).

A rendelőintézet határozatlan idejű, végleges működési engedéllyel rendelkezik.

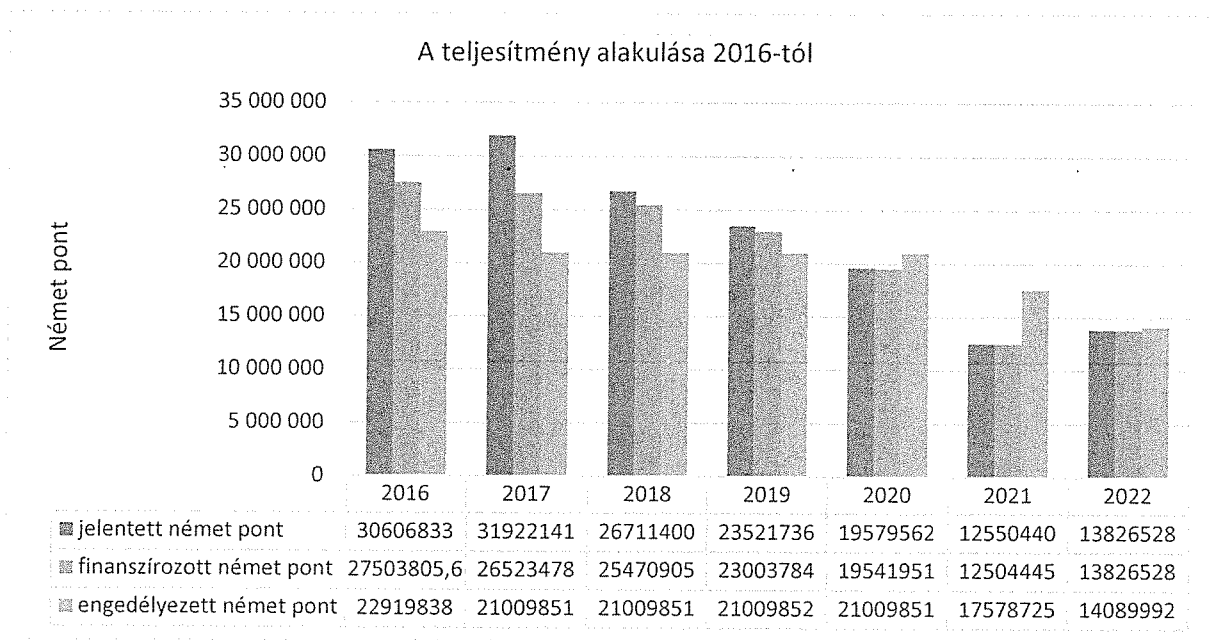
A GYÓMI gazdálkodása

A GYÓMI önállóan működő költségvetési szerv, pénzügyi-gazdasági feladatainak ellátását a Városgondnokság végzi.

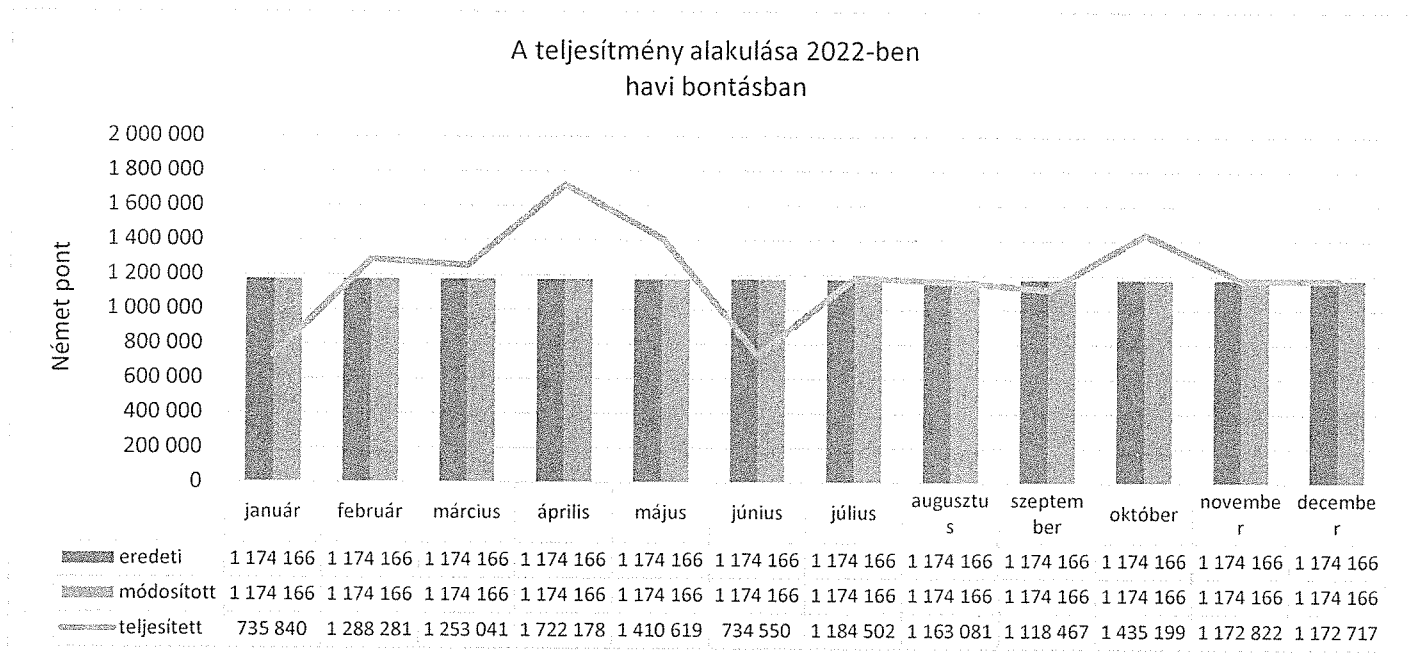
Az intézmény számára 2022 évre 14 089 992 német pont teljesítményvolumen került megállapításra. Ez 6 920 000 ponttal kevesebb a 2021. évre eredetileg megállapított német pont teljesítményvolumenétől.

A koronavírus-járvány miatt kialakult rendkívüli egészségügyi helyzetre tekintettel a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (a továbbiakban: NEAK) 2022-ben is az egészségügyi szolgáltatók finanszírozásának mértékét átlagfinanszírozással határozta meg. A NEAK-kal szerződött egészségügyi szolgáltatók egészségügyi szolgáltatóként a bevezetést megelőző, az akadályoztatással érintett ellátási forma 12 havi utalványozott finanszírozási díja havi átlagának megfelelő összeget kapta. A koronavírus-járvány miatt bevezetett átlagfinanszírozás a 2023. február havi teljesítmények elszámolásától (2023. április havi kifizetésektől) kezdődően megszűnik, azaz 2023. februártól a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő az egészségügyi ellátásokat a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően teljesítmény alapján finanszírozza. Szakellátás esetén a NEAK a 2023. február havi teljesítmények elszámolása előtt a 2022. november – 2023. január közötti időszakban keletkezett maradványt nem veszi figyelembe göngyöltett maradványként.

A személyi feltételek hiánya miatt több szakrendelés szünetelt 2022-ben is. Az intézmény többször is írt ki pályázatot a szünetelő szakorvosi órák működtetésére. A szülészet-nőgyógyászat, illetve szemészet szakrendelések 2021. november 2. napjától ismételten tudtak működni, a többi szakrendelés továbbra is szünetel. A szünetelés miatt a GYÓMI finanszírozása, az egészségügyi szolgálatok teljesítménye az alábbiak szerint alakult.

2021-ben az engedélyezett német pont értéke a módosított engedélyezett német pont

Az intézmény költségvetése 2022-ben az alábbiak szerint alakult:

Bevételek:

A költségvetés bevételi oldalát a NEAK finanszírozás, a saját bevételek és az önkormányzati támogatás biztosítja:

1. NEAK finanszírozás: 91 %
2. Saját bevétel: 2,6 %
3. Önkormányzati támogatás: 6,4 %

2021. július 1. napjától a járóbeteg szakellátásban dolgozó szakorvosok egy része nem vállalta a további feladatellátást (korukra tekintettel, jogszabályban előírt maximálisan teljesíthető havi óraszám túllépése miatt, esetlegesen más jogviszonyban történő foglalkoztatást nem vállalva). Jelenleg a járóbeteg ellátásban a szemészet és nőgyógyászat szakorvosa vesz részt, a nem szakorvosi fizioterápia és gyógytorna változatlan formában működik.

Kiadások

2022. évi költségvetésben a kiadások megoszlása a következő képen alakult:

1.	Bér és járulék jellegű kiadások:	73 %
2.	Dologi kiadások:	24 %
3.	Beruházási kiadások:	3 %

Engedélyezett álláshelyek száma 19,2 fő, melyből 1 fő garantált bérminimumon, míg 3 fő minimálbéren foglalkoztatott. Az intézményben egy üres szakdolgozói álláshely van.

Az elhúzódó járvány a dologi kiadások növekedését okozta. Jelentősen megnőtt a védőeszköz (szájmaszk, gumikesztyű) és a fertőtlenítőszer (felület-kézfertőtlenítő) igény.

Az intézmény szakmai struktúrája

2022-ben az orvos-beteg személyes találkozások száma a járvány előtti szintre tért vissza, ugyanakkor a betegek szívesen éltek és élnek a járvány alatt bevezetett telemedicina, távkonzultáció rendszerével is.

Alapellátás:

Védőnői szolgálat, iskola-egészségügyi ellátás

A védőnők a gyógyító-megelőző ellátásban elsősorban, mint területi védőnők és iskola-védőnők tevékenykednek. A területi védőnői és az iskola-védőnői ellátásról a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik. A védőnő feladatai révén a felnőtt és gyermek háziorvosi ellátáshoz, a gyermekjóléti és családvédelmi szolgálatok tevékenységéhez, valamint a szülészorvosok gondozói tevékenységéhez kell, hogy hozzájáruljon.

A védőnők alapfeladatuk keretében, nővédelmi feladatokat is ellátnak. Jellemzően a nők egészségvédelmében, egészségnevelésében, a családtervezésben, az anyaságra való felkészítésben és a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében vesznek részt.

A védőnői szolgálat struktúrája, működése

- az alapellátás részeként 6 védőnői körzet működik a városban állandó körzethatárokkal
- a városon kívüli ellátandó külterülethez tartozik Alacska község
- a védőnői körzetek működési engedéllyel rendelkeznek
- a szolgálat működését 2022-ban a NEAK finanszírozta, a törvényi szabályozásban előírt minimum feltételek adottak
- minden védőnőnek az EEKH működési-, nyilvántartási igazolványa és a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara tagsága érvényes
- minden védőnő tagja a Magyar Védőnők Egyesületének

Feladatok, tevékenységek, rendezvények:

A területi védőnői munkát a védőnők önállóan végezték, amely kiterjedt egyénre, családra, közösségre egyaránt. A tevékenység elsősorban az egészség megőrzésére, a gondozott családokban előforduló egészségi, mentális és szociális veszélyeztetettség megelőzésére, felismerésére és jelzésére, valamint megszüntetésére irányult.

E munka végzése során kapcsolatot tartottak a háziorvosokkal, gyermek- és szakorvosokkal, bölcsődével, óvodákkal, iskolákkal, Gyermekjóléti Szolgálattal, gyámhivatallal,

Népegészségügyi Osztály vezető védőnőjével, járványügyi felügyelőjével, rendőrséggel, Vöröskereszttel, és a civil-, karitatív szféra prevenciók területeivel.

A védőnői munka végzése az előírt jogszabályoknak, rendeleteknek, módszertani ajánlásoknak megfelelően, 2020 márciustól a COVID-19 járvány miatt a tisztifőorvosnő által előírtak alapján történt.

A védőnői tevékenység végzésének szabályozói:

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 2015. évi CXXIII. törvény az egészségügyi alapellátásról
- 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról
- 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról
- 2/2004. (XI. 17.) EüM rendelet az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről
- 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendelet az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről
- 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról
- 33/1992. (XII. 23.) NM rendelet a terhsgondozásról
- Etikai kódex
- EPINFO módszertani levél

Szakmai tevékenység:

Az előző évekhez hasonlóan továbbra is magas a Gyermejköléti Szolgálat felé jelzést igénylő esetek száma. (2022 évben 26 írásos jelzés történt).

A jelzések leggyakoribb okai:

- a családok rossz szociális helyzete,
- elhanyagoló szülői magatartás,
- súlyos párkapcsolati problémák, konfliktusok, fiatalokú várandósok,

- alkohol-, drogfogyasztás.

Az életkorhoz kötött kötelező védőoltások városunkban 100%-ban beadásra kerültek. A külföldről hazaköltözött új gondozottak esetében viszont gyakran problémát jelent a külföldön beadásra nem kerülő, elmaradt védőoltások pótlása.

Továbbra is emelkedő tendenciát mutatnak a nem kötelező védőoltásokat (Rotavírus, Meningococcus- C, és - B, Kullancsencephalitis) igénylők száma.

A védőnői munka fontos részét képezi az életkorhoz kötött védőnői szűrővizsgálatok végzése (1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 15, 18 hónaposan; 2, 2 és fél, 3, 4, 5, 6, 7 évesen) a szülői megfigyelésen alapuló kérdőívek kitöltése, valamint a rizikókérdőívek használata.

Preventív tevékenységükhöz tartozik az óvodákban, iskolákban negyedévenként, illetve szükség szerint tisztasági vizsgálat végzése és egészségnevelő előadások tartása, melyek megvalósultak. Az általános iskolák páros évfolyamain, illetve a helyi szakképző iskolában a tanulók védőnői és orvosi szűrővizsgálatai részben megtörténtek.

A Szoptatás Világnapi ünnepség a járvány miatt elmaradt.

Védőnők által ellátottak száma (fő):								
	2019.12.31. (0-6 év)	2020.12.31. (0-6 év)	2021.12.31. (0-6 év)	2022.12.31. (0-6 év)	2019-ben az iskolában ellátottak száma	2020-ban az iskolában ellátottak száma	2021-ben az iskolában ellátottak száma	2022-ben az iskolában ellátottak száma
1. körzet	118	112	115	116	234	248	242	232
2. körzet	147	128	138	139	161	173	179	182
3. körzet	128	123	129	134	171	136	133	133
4. körzet	115	117	109	123	137	215	109	114
5. körzet	130	129	130	136	204	110	255	228
6. körzet	139	149	157	162	0	0	0	0
összesen	777	758	778	810	907	882	924	889

Újonnan nyilvántartásba vett várandósok számának alakulása körzetenként 2014-2022 év									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. körzet	18	18	16	17	18	26	14	25	16
2. körzet	15	9	14	15	16	32	18	22	20
3. körzet	28	17	26	29	28	19	22	26	14
4. körzet	13	7	13	18	12	16	22	24	19
5. körzet	25	22	22	13	20	25	1425	16	14
6. körzet	36	42	35	18	26	38	37	34	21
összesen	135	115	126	110	120	156	138	147	104

Születések számának alakulása körzetenként 2014-2022 év									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. körzet	14	21	16	15	22	19	23	16	20
2. körzet	17	11	6	25	28	17	24	17	25
3. körzet	31	22	20	18	25	18	20	18	21
4. körzet	17	8	14	18	14	19	16	24	16
5. körzet	24	25	16	17	8	26	23	18	19
6. körzet	27	29	34	24	27	27	30	28	29
összesen	130	116	106	117	124	126	136	121	130

A ModTv. – egyebek mellett – állami hatáskörbe telepíti a védőnői szolgálat fenntartását.

Eszerint 2023. július 1-től az állam – a települési önkormányzattal együttműködésben – gondoskodik a védőnői ellátásról is. A védőnői ellátást a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó a vármegyei kórház útján biztosítja. Az ellátás jogszabályban előírt tárgyi feltételeit viszont az állam a települési önkormányzattal kötött megállapodás útján is biztosíthatja, az intézményfenntartó a települési önkormányzatot tájékoztatja a védőnői ellátás megszervezésével összefüggő személyi és tárgyi feltételek biztosításával kapcsolatos döntésekről. A törvény előírja, hogy a települési önkormányzat a 2022. december 31-én a védőnői ellátásra szolgáló ingatlan és ingó vagyonát e feladattól nem vonhatja el. A települési önkormányzat 2023. július 1. napjával biztosítja az állam számára a 2023. június 30. napján a védőnői ellátásra szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak az ingyenes használatát.

A települési önkormányzat által a védőnői ellátás biztosítása érdekében 2023. július 1-jét megelőzően kötött szerződés 2023. június 30. napjával hatályát veszti. Az egészségügyi

szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott védőnő és a védőnői ellátás körében foglalkoztatott személy tekintetében a munkáltatói jogokat 2023. július 1-től az az irányító vármegyei kórház gyakorolja, amely területileg illetékes a védőnői körzet tekintetében. Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott védőnő jogviszonyát a munkáltatói jogutódlás nem érinti, azt folyamatosnak kell tekinteni.

Egyéb alapellátás

Házi(gyermek)orvosi ellátás

Ez év február elsejétől alapjaiban alakult át a háziorvosi ellátás rendszere. A körzetek kialakítása onnantól az Országos Kórházi Főigazgatóság hatáskörébe került, az ellátási kötelezettség továbbra is az önkormányzatok feladata maradt. A változás elsősorban azt szolgálná, hogy az elnéptelenedő körzeteket össze lehessen vonni és ott hosszú távon lehessen praxisjoggal rendelkező háziorvos által háziorvosi szolgáltatást biztosítani.

Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény ModTv. által történt módosítását követően 2023. január 1-től az egészségügyi alapellátási körzeteket nem a képviselő-testület állapítja meg önkormányzati rendeletben, hanem – a települési önkormányzatok bevonásával – a praxiskezelő. (A praxiskezelő a 313/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése alapján az Országos Kórházi Főigazgatóság.)

Az új alapellátási körzetek kialakítása során a praxiskezelőnek érvényesítenie kell a jogszabályban meghatározott ellátásbiztonsági és gazdaságossági szempontokat. Ezeket a szempontokat a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendelet az alábbiak szerint állapítja meg. A háziorvosi körzetben ellátott lakosság számának a házi gyermekorvosi körzet esetén legalább 600 főt, a felnőtt és vegyes háziorvosi körzet esetén legalább 1200 főt el kell érnie. A háziorvosi körzetek kialakítása során figyelembe kell venni a helyi sajátosságokat, a lakosság területi eloszlását, továbbá előírja a jogszabály azt is, hogy a körzeteket az egyenlő területi elosztás és az ellátáshoz való egyenlő hozzáférés biztosításával kell kialakítani.

Jelenleg Sajószentpéter és Alacska lakosainak háziorvosi alapellátását 3 gyermekorvosi és 6 felnőtt háziorvosi rendelésen biztosítják orvosaink. Az intézményben kap helyet öt felnőtt háziorvosi, három gyermekorvosi és három fogorvosi szolgálat.

I. számú felnőtt háziiorvosi körzetben 2021. szeptember 16. napjától Dr. Váczy János, a VI. számú felnőtt háziiorvosi körzetben 2021. december 6. napjától Dr. Keresztesi Erzsébet szakorvosjelöltek látják el a háziiorvosi feladatokat. Előreláthatólag mindkét szakorvosjelölt 2023-ban megszerzi háziiorvosi szakvizsgáját. Mindkét háziiorvosi körzetben a szabadság és a szakvizsgákhoz szükséges távollét idején (képzési program alapján) helyettesítéssel látják el a betegeket. A havi finanszírozásból a GYÓMI viseli és fedezi a háziiorvosi tevékenységgel kapcsolatos, a rendelőben felmerülő adminisztrációval összefüggő igazolt költségeket.

Orvosok	orvos-beteg találkozások száma
	2022
I. számú háziiorvosi körzet – Dr. Váczy János	15 020
II. számú háziiorvosi körzet – Dr. Peleskey Zsuzsanna	13 479
III. számú háziiorvosi körzet – Dr. Kacsándi László	20 663
IV. számú háziiorvosi körzet – Dr. Szvetits Zsuzsanna	12 606
V. számú háziiorvosi körzet – Dr. Bakonyi Judit	16 530
VI. számú háziiorvosi körzet – Dr. Keresztesi Erzsébet	9 462
Dr. Major Ágnes	9 985
Dr. Romhányi Judit	9 799
Dr. Szabon Judit	10 566
összesen	118 110

Fogorvosi ellátás

Sajószentpéteren három fogorvosi szolgálat működik, a fogorvosi alapellátást biztosítják a város lakossága számára.

A fogorvosi szolgáltatás területi ellátási kötelezettséggel (körzetben), gyermek- (0-18. éves korig), felnőtt- (19 éves kortól) és vegyes szolgálat (felnőtt és gyermek) keretében szervezett.

A fogászati alapellátás beutaló nélkül, a fogászati szakellátás (szájsebészet, fogszabályozás, fogágybetegségek kezelése, gyermekszakellátás, fogászati röntgen) beutalóval vehető igénybe.

Otthoni szakápolás

Az otthoni szakápolás rendszerszerűen ezidáig nem az egészségügyi alapellátás része, azonban az alapellátásban való intenzívebb jelenlét, és annak formái további átgondolást igényelnek.

Városunkban három szolgálat biztosítja az otthoni szakápolást, az általuk ellátható kapacitás kevés a felmerülő igényekhez képest. A finanszírozási korlátok miatt nem tudnak több esetet ellátni.

Járóbeteg szakellátás

2022-ben a kormányzat felmérte a járóbeteg szakrendelők helyzetét.

Adatokat kellett szolgáltatni a Belügyminisztérium felé többek között az intézmény fenntartójának adatairól, az intézmény pénzügyi helyzetéről, szakmai struktúrájáról, a HR helyzetről, szerződéses állományról, az ingatlan tulajdoni viszonyairól, intézményi fejlesztésekről.

A felmérés célja későbbi államosítás lehetőségének felvetése, esetlegesen az irányító megyei kórház fenntartása alá helyezése, mely szolgálhatná a járóbeteg-szakrendelők egységesebb működtetését.

Az Eszjtv. és végrehajtási rendelete továbbra sem változott a személyes közreműködőkkel történő munkavégzésre vonatkozóan. A kormány a többszektoros munkavállalás korlátozásával-tiltásával igyekszik szétválasztani egymástól a magán és az állami ellátást.

A jogalkotói szándék szerint az állami vagy önkormányzati fenntartású egészségügyi szolgáltatónál csak egészségügyi szolgálati jogviszony keretében végezhetnek egészségügyi tevékenységet. Ezen egészségügyi szolgáltatók feladatuk ellátásához személyes közreműködőt csak rendkívül indokolt esetben, ellátási érdekből az országos kórház-főigazgató külön engedélyével alkalmazhatnak.

Az engedélyezési eljárásrend szerint jelenleg a személyes közreműködő díjazása nem lehet magasabb, mint az a díj, ami a 2021. december 31-én hatályos Eszjtv. szerinti besorolás alapján megilletné őt. Továbbá a személyes közreműködő valamennyi jogviszonyában végezhető egészségügyi tevékenység együttes időtartama nem haladhatja meg a heti 60 órát, valamint az egészségügyi tevékenység együttes időtartama egy naptári napon a 12 órát akkor sem haladhatja meg, ha az egészségügyi tevékenység végzésére párhuzamosan több vagy több fajta jogviszony keretében kerül sor.

Ezen túlmenően nem lehet személyes közreműködő természetes személy, vagy szabadfoglalkozás keretében feladatot ellátó személy sem.

2021-ben a GYÓMI-ban személyes közreműködőként dolgozó szakorvosok szerződésai 2021. június 30. napjáig voltak hatályosak, melyek meghosszabbítását többen nem vállalták egyrészt korukra tekintettel, másrészt azért, mert a jogszabály által meghatározott heti óra maximumot túllépték volna. 2022-ben az intézmény két szakorvossal (szülészet- nőgyógyászat 10 órában,

illetve a személyzet) tudott személyes közreműködői szerződést kötni, mely szerződések 2023. december 31-ig rendelkeznek OKFŐ engedéllyel.

A hiányzó szakorvosok pótlása az új szabályok miatt lehetetlennek bizonyult, ezért azon szakrendelések, ahol a személyi feltételek hiányoztak, 2022-ben szüneteltek.

Az eltelt időszakban az önkormányzat és a GYÓMI mindent megtett és megtesz azért, hogy szünetelő kapacitások ismételten működhessenek Sajószentpéteren.

Az orvosok vonatkozásában az üres szakorvosi álláshelyeket érintően pályázati kiírások jelentek meg. Az üres álláshelyek betöltéséig az érintett szakellátási feladatok átmeneti szüneteltetése idejére, átmenetileg ezen szakmák esetében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktatókórház az ellátásra kijelölt egészségügyi szolgáltató.

A GYÓMI jelenlegi helyzete nem egyedülálló az országban, hiszen számos intézmény szüneteltet szakellátási kapacitásokat személyi feltételek hiánya miatt.

Fiatalszakorvosok idecsábítására alig van remény, mert a pályaválasztók nem bíznak az ágazati ígéretekben. A szakorvos hiánnyal küzdő rendelőintézetek, illetve a magán egészségügyi szolgáltatók egymástól próbálják elcsábítani a hiányszakmákban dolgozó kollégákat.

2017-ben az EFOP-2.2.19-17 kódszámú uniós pályázat keretében a GYÓMI pályázatot nyújtott be járóbeteg szakellátó szolgáltatások fejlesztése érdekében.

A projekt célja – a kiírással összhangban – kórházi ellátást kiváltó és/vagy lerövidítő szolgáltatások magas színvonalú biztosítására alkalmas járóbeteg szakellátási infrastruktúra megteremtése, azon belül orvostechonikai eszközbeszerzés, valamint infokommunikációs fejlesztések megvalósítása. Az eredményes és definitív betegellátást, a betegellátás biztonságát a megfelelő eszközök rendelkezésre állása biztosítja az intézmény jelenlegi szakmai- és tudásbázisára támaszkodva a költség-hatékony, korszerű diagnosztikát és terápiát.

A benyújtott pályázat esetében végleges döntés 2021.12.09-én történt.

A pályázat benyújtását követő időszakban az egészségügyi rendszerben bekövetkezett változások a GYÓMI-t sem kerültk el. Az ellátáshoz szükséges személyi feltételek jelentősen módosultak, emiatt a szakrendelések működése akadályozottá vált. Néhány, a pályázatban szereplő eszköz beszerzése szükségessé vált, melyeket az önkormányzat segítségével időközben beszereztünk. Továbbá a 2017-ben tervezett beszerzési érték is jelentősen megnőtt. Mindezek miatt a pályázat szakmai tartalmát módosítani kellett, mely módosítást a támogató szervezet elfogadott, és támogatott. A módosított támogatási összeg 34,2 millió Ft. 2022. 05.05-én

aláírásra került a módosított támogatási szerződés, lefolytatásra került a közbeszerzési eljárás, és az alábbi eszközök már beszerzésre kerültek, illetve leszállításuk folyamatban van.

- Betegirányító rendszer, hordozható defibrillátor, sterilizátor;
- Szemészet: idegentest eltávolító készlet, auto-keratorefraktor, szemészeti kézi fúró, tonométer;
- Nőgyógyászat: nőgyógyászati vizsgálóágy, kolposzkóp, magzati szívhang vizsgáló (CTG); Magastudású UH készülék, vizsgálófejekkel.

Az itt élő lakosság korcsoportos összetétele miatt a krónikus, gondozást igénylő megbetegedések előfordulási gyakorisága az országos átlaghoz képest magasabb, ezért gyakrabban veszik igénybe szakrendelőnk szolgáltatásait is.

A Rendelőintézetben működő szakrendelések

	szakorvosi óra/hét	nem szakorvosi óra/hét	Szünetelés
Belgyógyászat	10	0	Szünetel 2021.08.12-től
Fül-orr-gégészet	4	0	Szünetel 2021.08.12-től
Ideggyógyászat	8	0	Szünetel 2021.08.12-től
Nőgyógyászat	30	0	Szünetel 2021.08.12-től 20 óra
Reumatológia	10	0	Szünetel 2021.08.12-től
Szemészet	10	0	
Urológia	4	0	Szünetel 2020.01.01-től
UH diagnosztika	7	0	Szünetel 2021.08.12-től
Fizioterápia	0	40	
Gyógytorna	0	15	
Vérvételi hely*	0	12	
Összesen:	83	67	

* A vérvételi hely a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház Klinikai Laboratóriuma kihelyezett részeként üzemel.

2022. évi teljesítményadatok, szakmánként:

	Nőgyógyászat	Szemészet	Fizioterápia	Gyógytorna	Labor*	Belgyógyászat	Fül-Orr-Gége	Neurológia	Reumatológia	Ultrahang	Urológia
Rendelési napok száma	159	83	230	166	134	-	-	-	-	-	-
Rendelési óraszám	795	415	1 840	498	469	-	-	-	-	-	-
Esetszám	1 917	702	5 894	3 383	9 902	-	-	-	-	-	-
Napi átlag esetszám	12,1	8,5	26	21	73,9	-	-	-	-	-	-
Egy főre jutó perc átlag	24,9	35,5	18,7	8,8	2,84	-	-	-	-	-	-

* A vérévételi hely a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház Klinikai Laboratóriuma kihelyezett részeként üzemel.

Az intézmény helyzetelemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Összetartó, szakmailag felkészült, helyismerettel rendelkező munkahelyi kollektíva - Akadálymentesített, energiatakarékos, egy épületben elérhető szolgáltatások - Rövid előjegyzési idő - Jó megközelíthetőség - Jó munkakapcsolat a szociális ellátó hálózattal, önkormányzattal, szakigazgatási szervekkel 	<ul style="list-style-type: none"> - Szakorvos hiány - Kevés nem szakorvosi óra - Rövid szakrendelési idő - Vagyonvédelem hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - Saját bevételek növelése - Alternatív energiaellátás, megújuló energiaforrás - Egészségfejlesztési Központ alakítása - Csoportpraxisok, praxisközösség létrehozása az alapellátással együttműködve - Egyesítés a Területi Szociális Központtal - Államosítás 	<ul style="list-style-type: none"> - Emelkedő energiaárak - Infláció - Finanszírozás kedvezőtlen változása - Irreális szakmai elvárások a lakosság részéről - A lakosság egészségtudatos magatartásának hiánya - Indokolatlan igénybevétel - Önkormányzati támogatás csökkenése - Magánegészségügy térnyerése, betegek „elcsábítása” - Járványügyi veszélyhelyzet - Jogszabályi környezet

Jövőkép

- A humánerőforrás hiányosságok megszüntetése, motivációs rendszer fokozásával a képzett szakemberek megtartása és vonzása.
- A Gyógyító- Megelőző Intézmény működőképességének megtartása, az egészségügyi ellátás színvonalának emelése, a jelenlegi ellátási struktúra megőrzése és fejlesztése a lakosság egészségügyi ellátással szemben támasztott reális elvárásainak figyelembevételével.
- A gyógyítás technikai feltételeinek fejlesztése.
- Központosított egészségügyi ellátás lehetősége.
- A városi egészségügyi és szociális ellátásának összevonása, egy intézményi struktúrába.
- Harmonikus együttműködés a társadalmi és a szakmai szervezetekkel.

Összegzés

2022-ben a városi egészségügyi rendszer működését is jelentősen befolyásolta az egészségügyi szolgálati jogviszony bevezetése, a járványhelyzet, a szomszédban dúló háború, az elszabaduló rezsiárak, a finanszírozási rendszer átalakulása.

Kollektívánk mindent megtett és megtesz annak érdekében, hogy a megüresedett szakrendelésekbe szakorvost találjon. Ennek érdekében a hivatalos álláshirdetéseken túl személyes kapcsolatainkat is felhasználjuk. Az EFOP pályázatnak köszönhetően a hiányzó, amortizálódott eszközök pótlása, cseréje megvalósult.

A jelenlegi helyzet nagy kihívás elé állítja a társadalom valamennyi szereplőjét. A régi beidegződéseket új megoldások, eljárások váltják, mely mindenkitől szemléletváltást igényel. Szűnni nem akaró háború a szomszédban, robbanó energiaárak, vágató árfolyamok és infláció, kapaszkodni igyekvő bérek, mozgalmak a szomszéd szektorban, költségvetési egyensúlyozás, beruházási stop.

Ez a reformok ideje! A reformoké, így hát a bátorságé, a céltudatosságé, kitartásé. Hisszük azonban, hogy legalább ugyanennyire a józanságé, a türelemé, a méltányosságé is. Reméljük, többet nem a járványé!

Csak együtt tudjuk megőrizni az egészségügyi hivatás tisztaságát, és közös munkával tudjuk visszaszerezni az ágazat közmegebecsülését.

Tisztelt Polgármester Úr!

Kérem a beszámolóm elfogadását.

Sajószentpéter, 2023. május 15.